

that these events are aimed at promoting national historical and cultural heritage. The events with a distinct local flavour have gained in popularity. The analysis of the data clearly indicates what precisely is typical to a particular region – e. g. the presentation of the most popular art forms, music or cuisine in all its ranges or representation of the ritual practices. There is also considerable evidence for the dance culture or the diversity of artistic expression in arts and crafts.

Novelty. The position and role of the festival movement in the system of cultural and leisure activities of modern Ukraine are identified. Some comparative characteristics of the festivals organized in other regions of Ukraine and their differences are systematized and summarized.

The practical significance. The findings can be applied in new developments in the field of culture. The paper may be of a particular interest to the specialists in training the organizers of cultural events.

Key words: festival, festival movement, cultural service of the population, regional cultural practices.

Надійшла до редакції 5.11.2017 р.

УДК 727(477.81):719

ПАМ'ЯТКИ САКРАЛЬНОЇ АРХІТЕКТУРИ МІСТА ДУБНА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ

Костюк Лариса Кіндратівна, кандидат історичних наук, доцент
larusa.kostiuk@gmail.com

Воят Ірина Олегівна, здобувач вищої освіти V курсу,
магістрант спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство»,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

У рамках системного підходу розглядаються об'єкти архітектурної спадщини м. Дубно, що презентують церковне пам'яткознавство. Аналізуються окремі віхи історії цих пам'яток, їх стан збереження та використання в сучасних умовах. Пропонується вирішення проблеми збереження об'єктів православної, католицької та юдейської архітектури виключно у правовому полі функціонування пам'яток культурної спадщини із врахуванням їх богословського і світського трактування. Наголошується, що нинішній стан збереження сакральних пам'яток міста має знаходитися під постійним контролем органів місцевого самоврядування та активно використовуватися у площині розвитку туристичного сегменту культури регіону.

Ключові слова: сакральна архітектура, культурна спадщина, церковне пам'яткознавство, м. Дубно, об'єкти православної, католицької та юдейської архітектури.

Постановка проблеми. Одним із регіонів, багатих на сакральні пам'ятки, є Волинь із такими містами як Дубно, Острог, Луцьк та ін. На цій території в історичному минулому традиційно будували православні храми, монастирі. В часи, коли Волинь входила до складу Польщі, тут широкого розмаху набуло будівництво парафіяльних костелів, спорудження монастирів різних католицьких чернечих орденів (домініканів, бернардинів, кармеліток, єзуїтів); єврейські громади будували синагоги.

Яскравим прикладом церковного будівництва на волинській землі є сакральна архітектура міста Дубна, що на Рівненщині. Упродовж минулих століть стіни православних монастирів захищали жителів від нападу ворогів, а католицькі храми були фактично першими громадськими спорудами, в яких існували лікарні, усипальниці знатних міщан, друкарні. Юдейська святиня краю – Велика синагога, яка, на думку фахівців, є найбільшою не лише у Західній Україні, а й у Східній Європі – також у часи лихоліть виконувала охоронну функцію. Усі ці сакральні споруди є невід'ємною частиною культурного та мистецького минулого м. Дубна.

У сучасних умовах розбудови української державності і творення власних незалежних церковних структур вивчення пам'яток сакральної архітектури має важливе значення. Дана проблема набуває особливої актуальності у контексті збереження культурної спадщини України та пам'яткоохоронної діяльності місцевих органів влади. Окрім того, сакральна архітектура м. Дубна приваблива як об'єкт туристичної сфери Рівненщини. Тому виклики сьогодення ставлять проблему церковного пам'яткознавства у практичну площину розвитку культури і туризму регіону.

Останні дослідження та публікації. Історичні культові споруди м. Дубна досліджували краєзнавці, історики, архітектори, мистецтвознавці та інші. Значне місце у висвітленні предмета окресленої проблематики належить відомим дослідникам краю І. Свешнікову і В. Гупало («Звіт про роботи Дубенської археологічної експедиції Державного історико-культурного заповідника у м. Дубні Рівненської області за 1995 р.», 1995; «Історія монастиря оо. Бернардинів у Дубні на Волині», 2007) [5; 6], мистецтвознавцю Б. Возницькому («Історико-мистецькі пам'ятки міста Дубна», 2007) [3], істориком

О. Прищепі («Міста Волині у другій половині XIX – початку XX ст.», 2010) [13], Т. Дмитренко («Історія Дубенського римо-католицького костелу Яна Непомуцена», 2005) [9], П. Смоліну «Дубно, княжий мій граде» [11], архітектору П. Ричкову («Дорогами Южної Ровенщини», 1989 і «Дерев'яні церкви Рівненської області : архітектурна спадщина», 2017) [14; 7] та ін. [4]. Важливі проблеми у контексті збереження культурної спадщини України ще наприкінці XX ст. поставили у своїх дослідженнях О. Шуба («Церковні пам'ятки як загальнонаціональні культурні надбання», 1996) [19], О. Шарлай («Історичні шляхи формування поняття архітектурна спадщина», 1997) [18] та ін.

Хоча дослідження даної теми розпочалося понад 100 років тому у роботах П. Батюшкова («Волинь. Исторические судьбы Юго-Западного края», 1888) [2], М. Теодоровича («Историко-статистическое описание церквей и приходов Волинский епархии», 1889) [16], В. Переговського («Бывшие православные монастыри в г. Дубне Волинской губернии, основанные кн. Острожскими», 1880) [12] та ін., вона і сьогодні залишається предметом зацікавленості дослідників. Про це свідчать проведені науково-практичні конференції, зокрема, «Сакральна спадщина Дубенщини» (міжнародна наукова історико-краєзнавча конференція, присвячена 1025-річчю Хрещення Київської Русі, 2013) та ін., на яких актуально звучало питання про необхідність дослідження сакральних архітектурних пам'яток м. Дубна у площині пам'яткоохоронної діяльності [15].

Отже, проблема сакральної архітектури м. Дубна належить до церковного пам'яткознавства і її ґрунтовне дослідження розпочалося нещодавно. У радянську добу упереджене ставлення до релігії не давало можливості об'єктивно оцінити сакральні архітектурні пам'ятки, в результаті чого вони надовго були штучно вилучені із загальнонаціональної культурної скарбниці, а їх окремі споруди були зруйновані. Тому нині серед наукових проблем, що потребують нагального вивчення, знаходяться питання реставрації, збереження й охорони об'єктів церковної архітектури, виокремлення й дослідження богословського і світського (наукового) аспектів їх функціонування, вписування сакральних споруд у туристичні візії України тощо. Важливим завданням пам'яткознавства залишається вивчення об'єктів культурної спадщини на регіональному рівні.

Враховуючи сказане вище, у науковій розвідці ставимо за *мету* виявити окремі віхи історії сакральних пам'яток м. Дубна та особливості їх збереження і функціонування у сегменті культурної спадщини регіону. Адже питання пам'яткоохоронної складової сакральної архітектури цього міста ставиться у контекст проблем загальнодержавної ваги і потребує подальшого комплексного наукового дослідження і висвітлення в літературі.

Вклад основного матеріалу. Доцільно наголосити, що переважна частина сакральних об'єктів історико-культурної спадщини охороняється державою. Зокрема, у відповідності до вимог часу 14 червня 1993 р. постановою № 444 Кабінет Міністрів України закріпив створення Державного історико-культурного заповідника міста Дубна [1]. На баланс Заповідника у 1993 р. було передано наступні пам'ятки історії, культури й архітектури: Дубенський замок XV–XVIII ст., Луцька брама XVI ст., синагога XVI–XVII ст., Спасо-Преображенська церква XVII ст., Свято-Юр'ївська церква XVII ст., монастир кармеліток XVII ст., костел бернардинів і його келії XVII ст., костел Яна Непомуцена XX ст., Свято-Іллінський собор поч. XX ст., світські будівлі XVIII–XIX ст. у центральній частині Дубно, краєзнавчий музей. У даному переліку найбільше пам'яток належить до сакральної (православної, католицької та юдейської) архітектури. Вони є важливими свідками історії міста минулих століть у складі чужих державних об'єднань.

Окремі пам'ятки сакральної (церковної) архітектури м. Дубна формувалися упродовж багатьох століть у рамках православної культури українців і нині забезпечують її функціонування на теренах волинського краю. Сакральна архітектура православних церков і монастирів цього міста, зведена переважно у візантійському стилі у XVII–XX ст., охороняється державою. Це Спасо-Преображенська церква, монастир Різдва Пресвятої Богородиці, Вознесінський монастир, Свято-Іллінський собор, Свято-Георгієвський храм. У своїй сукупності вони виражають особливості архітектурно-історичної спадщини України минулих століть. Нині в силу невизначеності меж власності між державою і релігійними конфесіями, недостатнього фінансування, пам'ятки православного зодчества потребують посиленої уваги щодо їх збереження та охорони відповідно до вимог законодавства про культурну спадщину.

Звернемо увагу на те, що у результаті різних історичних перипетій, міжконфесійних незгод, впливу навколишнього середовища пам'ятки сакральної архітектури м. Дубна піддаються об'єктивному законодавчому старінню. Органи місцевого самоврядування і громада міста докладають усіх зусиль для належного підтримання технічного стану архітектурних споруд і забезпечення достатнього рівня фінансування пам'яткоохоронної справи у м. Дубно. Яскравим свідченням цих процесів є

вирішення проблеми збереження пам'ятки юдейської культури – Великої синагоги XVI–XVII ст., збудованої у стилі бароко. На даний час стан цієї споруди аварійний, тому вона не придатна для використання у церковних цілях. Декілька років поспіль розроблявся кошторис на відновлення синагоги. А коли дах споруди прогнів остаточно, то керівництво ДІАЗ негайно взялося за відновлювальні роботи [17]. На реставрацію даного об'єкту культурної спадщини потрібно 4 мільйони гривень, які пообіцяли надати з міського і обласного бюджету. У планах громади – після капітального ремонту та реставрації споруди, організувати музей європейського рівня – музей Голокосту. Таке рішення місцевої влади Дубна відповідає правничим засадам охорони культурної спадщини України.

Попри тяжке історичне й церковне протистояння католицьких храмів із православною церквою, ці храми гідно витримали усі протистояння, але, на жаль, через певні історичні події багато католицьких храмів не зберіглося до нашого часу. На сьогодні в м. Дубно наявні лише три архітектурні пам'ятки католицької історії та культури, занесені до Державного реєстру пам'яток. Усі вони збудовані у XVII–XIX ст. і в архітектурному вираженні створені переважно у ранньобароковому і ранньокласицистичному (неоготичному, мавританському) стилях. Серед цих споруд – костел Святого Яна Непомуцени, що зазнав руйнувань у радянські часи. Костел був закритий місцевою комуністичною владою на підставі розпорядження районної ради в Дубно № 538 від 21.10. 1959 р. У приміщенні був зроблений спортивний зал місцевої спортивної школи. Лише 28.07.1990 р. будівля отримала статус пам'ятки архітектури і тут відновилася діяльність римо-католицької парафії, яка підтримує технічний стан будівлі.

Ще однією архітектурною пам'яткою католицької історії та культури на теренах Дубна є монастир бернардинів – найбільший римо-католицький монастир міста, що становить архітектурно-сакральну доміную доміную міського середовища. Релігійне і соціальне значення монастиря бернардинів в історії міста полягає у тому, що він слугував усипальницею для чималої кількості духовних та світських осіб (усього 129 духовних і 40 світських осіб). З кінця XVIII ст. після третього поділу Польщі переданий українській православній церкві і, як зазначають дослідники, від бернардинів у ньому нічого не залишилося [8]. Найбільший католицький монастир міста нині використовується для православних богослужінь – тут розмістився Миколаївський Собор. Стан збереження дозволяє здійснювати літургійні служби.

Наступна сакральна пам'ятка католицької архітектури – це монастир кармеліток XVII ст., який у 1936 р. було ліквідовано. Тут знаходився онкодиспансер, а нині хоспіс. «Ця споруда залишилася майже без зовнішньої образності. Зникли барочний фронтон, сам костел поділили на два поверхи, на південному фасаді знищена майже вся архітектурна деталізація» – наголошують дослідники [10]. У 2012 р. тут були завершені археологічні розкопки (експедиція ДП «Рівненська Старовина», керівник Б. Прищепя). На цій ділянці заплановано збудувати церкву Свято-Варваринського жіночого монастиря Рівненської Єпархії УПЦ КП. Таких ситуацій зі збереженням об'єктів культурної спадщини як у м. Дубно по усій Україні – безліч. Приміром, останнім часом викликають тривогу факти непрофесійних ремонтів, реставрацій, перебудов церковних об'єктів м. Дубно. Чимало відомо прикладів незадовільного утримання церковних пам'яток не лише релігійними, а й державними організаціями,

Висновки. Підсумовуючи, варто наголосити на тому, що сакральна архітектура міста відображає окрему сторінку української культури.

Найбільшої шкоди церковним пам'яткам було завдано у радянські часи, в період цілеспрямованої боротьби з релігією, коли безцінні шедеври культури свідомо нищилися лише на тій підставі, що були культовими. Сьогодні уцілілі споруди сакрального призначення мають статус пам'яток і знаходяться у полі зору пам'яткоохоронної діяльності органів місцевого самоврядування та держави. Значна частина будівель знаходиться в аварійному стані чи потребує реставраційних робіт, а отже фінансових вкладень для їх технічної підтримки і збереження. Серед причин такого стану пам'яток є не лише брак коштів, а й відсутність відповідних фахівців, здатних належно оцінити і зберегти пам'ятки національної культури.

Не сприяє збереженню пам'яток сакральної архітектури і процес забудови міста сучасними будівлями, що впритул розміщуються біля культових споруд.

Разом із тим, заявлена тема потребує поглибленого вивчення тих проблем, що знаходяться у полі зору міжконфесійної боротьби. Нині розв'язання цієї проблеми лежить у площині прийняття виважених рішень у світському і богословському трактуванні, а також дотримання правових засад функціонування пам'яток культурної спадщини України. Адже без урахування того, що усі ці пам'ятки з'явилися під безпосереднім чи опосередкованим впливом релігії і церкви, неможливо

осмислити їх загальнонаціональне значення і усвідомити призначення в надбаннях української культури. Серед спеціальних і невідкладних досліджень потребує уваги також проблема аналізу матеріалів про ті церковні споруди, які в різний час були понівечені або знищені. Такі наукові розвідки служили б справі збереження історичної пам'яті, вони були б неоціненним здобутком при відбудові деяких з них. Дослідження пам'яткоохоронної тематики важливі у площині розширення сегменту туристичної сфери регіону і вписування сакральної архітектури м. Дубна у контекст культурної спадщини України.

Список використаної літератури

1. *Про державний історико-культурний заповідник у м. Дубні Рівненської області*. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.1993 р. № 444 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://Zakon2.rada.gov.ua/laws/show/444-93-n>.
2. *Батюшков П. Н.* Волинь. Исторические судьбы Юго-Западного края / П. Н. Батюшков. – С-Пб, 1888. – 130 с.
3. *Возницький Б.* Історико-мистецькі пам'ятки міста Дубна / Б. Возницький // Над Іквою-рікою : Літ.-мистець. краєзн. альбом. – Дубно, 2007. – С. 27–28.
4. *Воят І. О.* Пам'ятки сакральної архітектури міста Дубна у контексті розвитку національної культури України / І. О. Воят, Л. К. Костюк // Наука, освіта, суспільство очима молодих : Матеріали Х Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців. – Рівне : РВВ РДГУ, 2017. – С. 318–319.
5. *Гупало В.* Звіт про роботи Дубенської археологічної експедиції Державного історико-культурного заповідника у м. Дубні Рівненської області за 1995 р. / В. Гупало, І. Свешніков. – Дубно, 1995.
6. *Гупало В. Д.* Історія монастиря оо. Бернардинів у Дубні на Волині / В. Д. Гупало // Магдебурзькому праву у місті Дубні – 500 років. Матеріали між нар. наук.-теор. конф. – Дубно, 2007. – С. 102–120.
7. *Дереґ'яні церкви Рівненської області : архітектурна спадщина. Ілюстрований каталог* / За наук. ред. проф. П. А. Ричкова. – Рівне : Дятлик М. С., 2017. – 160 с. іл.
8. *Державний історико-культурний заповідник* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dubno-museum.do.am/
9. *Дмитренко Т.* Історія Дубенського римо-католицького костелу Яна Непомуцена / Т. Дмитренко // «Там, де Ікви срібні хвилі плинуть...» : матеріали Міжнар. наук.-теор. конф., присвяч. українсько-польським взаєминам на Дубенщині. 17-18 верес. 2005 р. / Дубен. міська рада, Генеральне консульство Республіки Польща у м. Луцьку, Держ. іст.-культ. заповід. м. Дубна, Т-во польської культури Дубенщини «Євро-Вена-Смига». – Дубно, 2005. – С. 33–34.
10. *Дослідження на території колишнього монастиря кармеліток у Дубні* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dubno-museum.do.am/publ/1-1-0-29>.
11. *Дубно, княжий мій граде : краєзнавчий нарис* / П. Смолін, Т. Дмитренко та ін. – Дубно, 2009. – 123 с.
12. *Пероговський В.* Бывшие православные монастыри в г. Дубне Волынской губернии, основанные кн. Острожскими / В. Пероговский // Вол. епарх. вед. – 1880. – № 28, 29. – С. 1267, 1268, 1271, 1280, 1281.
13. *Прищеп О. П.* Міста Волині у другій половині XIX – початку XX ст. / О. П. Прищеп. – Рівне : ПП ДМ, 2010. – 287 с.
14. *Рычков П. А.* Дорогами Южной Ровенщины / П. А. Рычков. – М. : Искусство, 1989. – 122 с.
15. *Сакральна спадщина Дубенщини*: Матеріали міжнар. наук. історико-краєзнавчої конф., присвячної 1025-річчю Хрещення Київської Русі. – Дубно, 2013. – 369 с.
16. *Теодорович Н.* Историко-статистическое описание церквей и приходоу Волынской епархии / Н. Теодорович. – Почаев, 1889. – Т. 2. – 431 с.
17. *У Дубно ремонтують синагогу* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://religions.unian.ua/judaism/10101302-u-dubno-remontuyut-sinagogu-18-stolittya.html>.
18. *Шарлай О.* Історичні шляхи формування поняття «Архітектурна спадщина»: Матеріали про збереження архітектурної спадщини України / О. Шарлай // Архітектурна спадщина України. – Вип. 4. – Київ : Українознавство, 1997. – С. 45–53.
19. *Шуба О.* Церковні пам'ятки як загальнонаціональні культурні надбання / О. Шуба // Пам'ять століть. – 1996. – № 3. – С. 78–84.

References

1. *Pro derzhavnyi istoryko-kulturnyi zapovidnyk u m. Dubni Rivnenskoj oblasti*. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14.06.1993 r. № 444 // [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://Zakon2.rada.gov.ua/laws/show/444-93-n>.
2. *Batiushkov P. N.* Volyn. Ystorycheskiye sudby Yuho-Zapadnoho kraia / P. N. Batiushkov. – Sankt-Peterburh, 1888 – 130 s.
3. *Voznytskyi B.* Istoryko-mystetski pamiatky mista Dubna / B. Voznytskyi // Nad Ikvoiu-rikoiu : Lit.-mystets.-kraiezn. albom. – Dubno, 2007. – S. 27–28.
4. *Voiat I. O.* Pamiatky sakralnoi arkhitektury mista Dubna u konteksti rozvytku natsionalnoi kultury Ukrainy /

- I. O. Voyat, L. K. Kostiuk // *Nauka, osvita, suspilstvo ochyma molodykh : Materialy Kh Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii studentiv ta molodykh naukovtsiv.* – Rivne : RVV RDHU, 2017. – S. 318–319.
5. **Hupalo V.** Zvit pro roboty Dubenskoj arheolohichnoi ekspedytsii Derzhavnoho istoryko-kulturnoho zapovidnyka u m. Dubni Rivnenskoj oblasti za 1995 r. / V. Hupalo, I. Sviashnikov. – Dubno, 1995.
 6. **Hupalo V. D.** Istoriiia monastyria oo. Bernardyniv u Dubni na Volyni / V. D. Hupalo // *Mahdeburzkomu pravu u misti Dubni – 500 rokiv. Materialy mizhnarodnoi naukovo-teoretychnoi konferentsii.* – Dubno, 2007. – S. 102–120.
 7. **Dereviani tserkvy Rivnenskoj oblasti :** arkhitekturna spadshchyna. Iliustrovanyi katalog / Za nauk. red. prof. P. A. Rychkova. – Rivne : Diatlyk M. S., 2017. – 160 s.
 8. **Derzhavnyi istoryko-kulturnyi zapovidnyk** // [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : dubno-muzeum.do.am/
 9. **Dmytrenko T.** Istoriiia Dubenskoho rymo-katolytskoho kostelu Yana Nepomutsena / T. Dmytrenko // «Tam, de Ikvy sribni khvyli plynut...» : materialy Mizhnar. nauk.-teor. konf., prysviach. ukrainsko-polskym vziemynam na Dubenshchyni. 17–18 veres. 2005 r. / Duben. miska rada, Heneralne konsultstvo RespublikyPolshcha u m. Lutsku, Derzh. ist.-kult. zapovid. m. Dubna, T-vo polskoi kultury Dubenshchyny «Ievro-Vena-Smyha». – Dubno, 2005. – S. 33–34.
 10. **Doslidzhennia na terytorii kolyshnoho monastyria karmelitok v Dubni** // [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://dubno-museum.do.am/publ/1-1-0-29>.
 11. **Dubno, kniazhyi mii hrade : kraieznavchyi narys** / P. Smolin, T. Dmytrenko ta in. – Dubno, 2009. – 123 s.
 12. **Perohovskiy V.** Byvshye pravoslavnye monastyry v h.Dubne Volynskoi hubernyy, osnovannye kn. Ostrozhs'kymy / V. Perohovskiy // *Vol. eparkh. ved.* – 1880. – № 28, 29. – S. 1267, 1268, 1271, 1280, 1281.
 13. **Pryshchepa O. P.** MistaVolyni u druhiipolovyni XX – na pochatku XX st. / O. P. Pryshchepa. – Rivne : PP DM, 2010. – 287 s.
 14. **Rychkov P. A.** Dorohamy Yuzhnoi Rovenshchyny / P. A. Rychkov. – M. : Yskusstvo, 1989. – 122 s.
 15. **Sakralna spadshchyna Dubenshchyny :** Materialy mizhnarodnoi naukovo istoryko-kraieznavchoi konferentsii, prysviachnoi 1025-richchiu Khreshchennia Kyivskoi Rusi. – Dubno, 2013. – 369 s.
 16. **Teodorovych N.** Ystoryko-statystycheskoe opysanye tserkvei y prykhodov Volynskiy eparkhy / N. Teodorovych. – Pochaev, 1889. – T. 2. – 431 s.
 17. **U Dubno remontuiut synahohu** // [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://religions.unian.ua/judaism/10101302-u-dubno-remontuyut-sinagogu-18-stolittya.html>
 18. **Sharlai O.** Istorychni shliakhy formuvannia poniattia arkhitekturna spadshchyna: Materialy pro zberezhenia arkhitekturnoi spadshchyny Ukrainy / O. Sharlai // *Arkhitekturna spadshchyna Ukrainy.* – Vyp. 4. – Kyiv : Ukrainoznavstvo, 1997. – S. 45–53.
 19. **Shuba O.** Tserkovni pamiatky yak zahalnonatsionalni kulturni nadbannia / O. Shuba // *Pamiat stolit.* – 1996. – № 3. – S. 78–84.

DUBNO SACRAL ARCHITECTURE MONUMENTS IN THE ASPECT OF UKRAINIAN CULTURAL HERITAGE

Kostiuk Larisa, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor,
Voyat Iryna, Master's Degree Student Specialty «Museum Studies,
Monument Studies» Rivne State University for the Humanities, Rivne

The objects of Dubno architecture heritage that present church monument studies were researched within a system approach. Separate lines of its history, preservation and use in modern conditions were analyzed. The author suggests the solution of the issue of orthodox, catholic, and Jewish architectural works preservation exclusively in legal framework of cultural heritage works function and considering its theological and social interpretation. The study emphasizes that current state of town sacral architectural works preservation should be under a continuous monitoring of local government and be dynamically used in the aspect of touristy development of regional culture.

Key words: sacral architecture, cultural heritage, church monument studies, town of Dubno, orthodox, catholic, and Jewish architectural works.

UDC 727(477.81):719

DUBNO SACRAL ARCHITECTURE MONUMENTS IN THE ASPECT OF UKRAINIAN CULTURAL HERITAGE

Kostiuk Larisa, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
Voyat Iryna, Master's Degree Student Specialty «Museum Studies,
Monument Studies» Rivne State University for the Humanities, Rivne

The aim is to reveal separate history aspects of Dubno sacral monuments and its special features of function in the context of region cultural heritage preservation.

Research methodology. It has been used research methods within system, cultural, specific history analysis and synthesis.

Dubno history is presented by sacral architecture of orthodox churches and monasteries (Spaso-Preobrazhenska Church, Rizdva Presviatoi Bohorodytsi Monastery, Voznesinskyi Monastery, Sviato-Illinskyi Cathedral, Sviato-Heorhiievskyi Temple). These architectural works were mainly built in the Byzantine style. Nowadays it has been revealed three architectural works of catholic history and culture (Roman Catholic Church Sviatoho Yana Nepomuka, Bernardino's Monastery, and Carmelite Monastery). Preserved catholic (sacral) town architecture was mainly developed in the early baroque and classicism (neo-gothic, Moresque) styles. Jewish regional shrine – Great Synagogue – is the biggest not only in West Ukraine but also in East part of the country. The author suggests the solution of the issue of orthodox, catholic, and Jewish architectural works preservation exclusively in legal framework of cultural heritage works function and considering its theological and social interpretation. Modern challenges make the issue of church monument studies practical in the aspect of regional touristic development.

Novelty. The material dealing with Dubno sacral monuments history, its preservation conditions and use under the modern conditions was ordered.

The practical significance. The monument preservation issue as a constituent of Dubno sacral architecture is considered in the context of state level questions and needs the following complex scientific research and outlining in scholar literature.

Key words: sacral architecture, cultural heritage, church monument studies, town of Dubno, orthodox, catholic, and Jewish architectural works.

Надійшла до редакції 12.11.2017 р.